

TECHNISCHE FICHE

IROKO

- ook gecommmercialiseerd als Kambala;
- duurzaam West-Afrikaans hout;
- goudbruin kernhout, dat verdonkert aan de lucht;
- geelwit spinthout;
- geschikt voor talloze buitentoepassingen: buitenschrijnwerk, buitenconstructies, gevelbekleding, terrassen, tuinmeubelen;
- ook geschikt voor divers binnenschrijnwerk zoals parket en trappen, en meubelonderdelen;
- FAS (*First and Second*) voor topkwaliteit: zo goed als vrij van spint, hart en andere gebreken;
- lagere industriële kwaliteiten hebben vaak wat spint en andere gebreken.

Herkomst

Iroko of Kambala zijn de commerciële namen voor twee botanische soorten:

- *Chlorophora regia* A. Chev. komt uit de natte delen van het West-Afrikaanse regenwoud, van Gambia tot Ghana.
- *Chlorophora excelsa* (Welw.) Benth. en Hock f. komt uit bostypes met meer bladverlies, van Senegal tot Mozambique.

Uitzicht

De Iroko is een lichtboom die meestal goed natuurlijk verjongt, vooral op open plaatsen in het bos waar olifanten grazen, langs exploitatiewegen of op plaatsen met ijle vegetatie.

Kleur en tekening

Het kernhout is goudbruin en verdonkert aan de lucht tot donkerbruin. Het verschilt duidelijk van het spinthout, dat geelwit is. De houtstructuur is vrij gelijkmatig, met een matig fijne nerf. Iroko heeft een rechte draad tot kruisdraad, en in een zeldzaam geval een golvende draad.

Rond de houtvaten laat het bleke parenchym duidelijke lichtgekleurde sporen na, vooral op dosse. Dat levert het hout zijn typische lichtgekleurde streep- of zigzagtekening op. Ook de groeiringen zijn goed zichtbaar.

Duurzaamheid

Het kernhout is *duurzaam* tot *zeer duurzaam* (natuurlijke duurzaamheidsklasse I-II). Het spinthout is *niet duurzaam* (natuurlijke duurzaamheidsklasse V). Iroko is ook heel goed bestand tegen zuren en basen.

Droging en vochtgehalte

Na het zagen wordt Iroko op latten gestapeld en meteen verscheept – zonder droging. De stapellatten laten soms donkere strepen na op het hout. Drogen gaat vrij snel – versneld of aan de lucht. Toch bestaat het risico op scheuren en vervormingen, vooral bij kruisdraad.

Bewerking

Iroko is goed bewerkbaar, zowel machinaal als met de hand. In de hartbarsten komen soms steenharde witte kalkinsluitels voor, van uiteenlopende grootte. Die stompen de werktuigen af.

Verzaagt u het hout met een cirkelzaag? Houd dan een hoek van 20° aan. Werkt u met materiaal dat gehard is met wolframcarbide? Gebruik dan een snijhoek van 15°. Diezelfde hoek voorkomt ook *inspringsel* bij bewerking van hout met kruisdraad op een werkbank.

Bij de machinale bewerking komt fijn zaagsel en schuurstof vrij. Dat kan allergische reacties veroorzaken. Gebruik daarom een goede afzuiging.

Afwerking

Iroko voor buitentoepassingen zoals gevelbekleding of terrassen blijft vaak onbehandeld. Het vergrijsst dan en krijgt een natuurlijk effect.

Iroko bevat chlorophorine, een antioxidant die in organische solventen oplost. Dat vertraagt of verhindert soms de droging van afwerkingsproducten op solventbasis. Reinigen met thinner of *white spirit* kan dit verhelpen.

Vermijd ook contact met beton, omdat de inhoudsstoffen de uitharding ervan vertragen.

Het hout bevat ook wateroplosbare inhoudsstoffen. Behandeling met watergedragen producten kan witte vlekken opleveren. Dat kun je vermijden door afwerkingsproducten te gebruiken op basis van kunstharsen (cellulosevinylverf of polyurethaanvernis). Die drogen door polymerisatie en vormen zo een prima ondergrond voor watergedragen afwerkingsproducten. Voor een mooi glad oppervlak is een poriënvuller vooraf aangewezen.

Bevestigen en verlijmen

Nagelen en schroeven gaat gemakkelijk. Toch veroorzaakt contact met ijzer corrosie. Daarom is het aangewezen om roestvrij bevestigingsmateriaal zoals inox te gebruiken. Verlijmen gaat vlot met alle gangbare lijmtypes.

Toepassingen

- Buitenconstructies (bovengronds of in contact met water);
- buitenschrijnwerk;
- gevelbekleding;
- brugleuningen;
- brugdekken;
- terrassen;
- tuinmeubelen;
- scheepdekken;
- containerbodems;
- laboratoriumtafels;
- draaiwerk (voor meubelonderdelen zoals tafelpoten);
- fineer;
- divers binnenschrijnwerk zoals parket en trappen.

Iroko		
Gemiddelde volumieke massa*		650 kg/m ³
Radiale krimp	60 tot 30% r.v. **	0,4%
	90 tot 60% r.v. **	0,5%
Tangentiële krimp	60 tot 30% r.v. **	0,7%
	90 tot 60% r.v. **	0,8%
Werken	60 tot 30% r.v. **	1,1%
	90 tot 60% r.v. **	1,3%
Buigsterkte		94 N/mm ²
Elasticiteitsmodulus		11.000 N/mm ²
Druksterkte (evenwijdig met de vezel)		53 N/mm ²
Schuifsterkte		12,4 N/mm ²
Hardheid (Janka) – Langs		5600 N

* bij houtvochtgehalte van 15 procent / ** relatief luchtvochtgehalte

Commerciële afmetingen

Dikte	26 mm	26 mm
Vaste breedtes	80/105 mm	130/155/180/205 mm
Lengte	60 tot 180 cm	155 tot 450 cm
Dikte	65 mm/80mm	
Vaste breedtes	90/105/130/155/180 mm	

Lengte	185 cm en langer, gemiddeld 275 cm of beter	
Iroko met een dikte van 40, 52, 65, 80 of 105 mm wordt ook ingevoerd in vallende breedtes* en met een lengte van 185 cm en langer, gemiddeld 275 cm of beter.		
Iroko wordt ook ingevoerd als keperhout van 52 x 52 mm**, 65 x 65 mm**, 80 x 80 mm**, 105 x 105 mm**, 120 x 120 mm***, 130 x 130 mm***, 155 x 155 mm***, 180 x 180 mm***, 205 x 205 mm***, 230 x 230 mm***, 255 x 255 mm***.		
Boolhout is verkrijgbaar in diktes en breedtes op maat.		

* van 15,5 cm /en meer

** lengte 60 cm en langer

*** lengte 60 cm en langer of 245 cm en langer